

Γεωργική Εκπαίδευση

Ενότητα 1: Εισαγωγή στην έννοια της εκπαίδευσης

Αφροδίτη Παπαδάκη-Κλαυδιανού
Τμήμα Γεωπονίας

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΝΟΙΚΤΑ
ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Εισαγωγή στην έννοια της εκπαίδευσης

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
επένδυση στην κοινωνία της γνώσης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
πρόγραμμα για την ανάπτυξη

Περιεχόμενα ενότητας (1)

1. Έννοιες «Παιδεία», «Εκπαίδευση», «Μόρφωση».
2. Ο όρος «Παιδεία» ή «Εκπαίδευση».
3. Ο όρος «Μόρφωση».
4. Γενικός ορισμός των τριών εννοιών.
5. Επαγγελματική εκπαίδευση και επιμόρφωση.
6. Επάγγελμα και Οικονομία.

Περιεχόμενα ενότητας (2)

7. Κέντρα Βάρους της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.
8. Η έννοια της επιμόρφωσης.
9. Σχήματα επιμόρφωσης.
10. Οργανωμένη μορφή επιμόρφωσης.
11. Μη οργανωμένη μορφή επιμόρφωσης.
12. Εκπαίδευση ενηλίκων.

Περιεχόμενα ενότητας (3)

13.Μορφές επαγγελματικής επιμόρφωσης.

14.Συνεχής (διαρκής) εκπαίδευση.

15.Σχέση γνώσεων και χρόνου.

Σκοποί ενότητας

- Ορισμοί των εννοιών «παιδεία», «εκπαίδευση», «μόρφωση».
- Ομοιότητες και διαφορές των τριών εννοιών.
- Αναγκαιότητα εκπαίδευσης και μόρφωσης με την ευρεία έννοια.
- Ορισμός επαγγελματικής εκπαίδευσης και επιμόρφωσης.
- Σπουδαιότητα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και επιμόρφωσης.

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

**«Παιδεία», «Εκπαίδευση»,
«Μόρφωση»**

Έννοιες «Παιδεία», «Εκπαίδευση», «Μόρφωση» (1)

- Κατά το Λεξικό Κοινωνικών Επιστημών της UNESCO:
- Οι έννοιες Παιδεία = Εκπαίδευση = Μόρφωση = Education:
 - Προσδιορίζουν την **ανατροφή**.
 - Την πνευματική και ηθική **αγωγή**.
 - Τη διάπλαση των διανοητικών δυνάμεων και χαρακτήρα ιδίως με την παροχή **συστηματικής εκπαίδευσης**.

Έννοιες «Παιδεία», «Εκπαίδευση», «Μόρφωση» (2)

- Κατά προέκταση η έννοια «Εκπαίδευση ή Άσκηση ενηλίκων» προσδιορίζεται παρόμοια.
- Μερικές φορές καλύπτει το **εκπαιδευτικό αποτέλεσμα** όλων των κοινωνικών ρυθμίσεων.

Έννοιες «Παιδεία», «Εκπαίδευση», «Μόρφωση» (3)

- Κατά το Αντιλεξικό της Νεοελληνικής Γλώσσας:
- Οι έννοιες της Παιδείας και της Εκπαίδευσης συμπίπτουν.
- Ενώ η έννοια της **Μόρφωσης** εμφανίζεται **ευρύτερη**.

Ο όρος «Παιδεία» ή «Εκπαίδευση»

- Περιλαμβάνει την παίδευση, πνευματική κατάρτιση, απόκτηση γνώσεων, εκπαίδευση ανηλίκου, δηλαδή:
 - Αγωγή, ανατροφή/διαπαιδαγώγηση, ανάθρεμμα.
 - Γενικές, εγκυκλοπαιδικές, ειδικές, επιστημονικές, ανώτερες, θεωρητικές, πρακτικές, τεχνικές γνώσεις.
 - Στοιχειώδη εκπαίδευση ή παιδεία, γενική, ανώτερη-ανώτατη επιστημονική επαγγελματική εκπαίδευση = παιδεία.

Ο όρος «Μόρφωση»

- Περιέχει επιπλέον:
 - Την έννοια της πρόσληψης δηλ. του σχηματισμού, της (δια)μόρφωσης, της διάπλασης.
 - Την έννοια της καλυτέρευσης, της λέπτυνσης της ψυχής, της καλλιέργειας του πνεύματος, της **τελειοποίησης**.

Κατά το Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας (1)

- **«Παιδεία»:** Η συστηματική παροχή γνώσεων, η διαδικασία αγωγής που στοχεύει στην άνοδο του βιοτικού επιπέδου.
- **Συνώνυμα:** Εκπαίδευση, μόρφωση, καλλιέργεια, κουλτούρα ή ποιότητα ανατροφής.

Κατά το Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας (2)

- **«Εκπαίδευση»:** Η συστηματική διαδικασία μετάδοσης γνώσεων και ανάπτυξης δεξιοτήτων σχετικά με το συγκεκριμένο αντικείμενο, ο θεσμός που αποσκοπεί στη συστηματική διδασκαλία μαθητών και σπουδαστών.
- **«Μόρφωση»:** Δίνω μορφή, σχήμα (σχηματίζω)
- **Συνώνυμα:** Διαμορφώνω, διαπλάθω, δίνω μόρφωση, πνευματική καλλιέργεια, αποκτώ μόρφωση

Σύμφωνα με άλλες απόψεις

- Με τον όρο «**ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**» εννοούμε την **ενέργεια του εκπαιδευτώ** δηλ. την προσπάθεια της κοινωνίας να αναπτυχθούν οι διανοητικές και ηθικές δυνάμεις των κατοίκων της χώρας και **ειδικά των νέων**.
- Με το όρο «**ΜΟΡΦΩΣΗ**» εννοούμε το **αποτέλεσμα του εκπαιδευτώ**. Ο όρος «μόρφωση» ανταποκρίνεται στο χρησιμοποιούμενο σήμερα όρο: **ΑΝΘΡΩΠΙΝΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ**.
- Με τον όρο «**ΠΑΙΔΕΙΑ**» εννοούμε το **σύνολο των πνευματικών αγαθών** τα οποία υπάρχουν στην κοινωνία.

Γενικός ορισμός των τριών εννοιών

- Ένας γενικός ορισμός ταυτίζοντας τις έννοιες **ΠΑΙΔΕΙΑ = ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ = ΜΟΡΦΩΣΗ** είναι:
- Πράξη ζωής γιατί επιτρέπει στα άτομα να προσδιορίζονται στις συνεχείς εξελίξεις και αλλαγές που σημειώνονται στην:
 - Επιστήμη, Τεχνολογία, Οικονομία.
 - Και στις **κοινωνικές συνθήκες και μεταβολές.**

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Επαγγελματική Εκπαίδευση και Επιμόρφωση

Επαγγελματική Εκπαίδευση και Επιμόρφωση (1)

- **Σκοπός** της επαγγελματικής εκπαίδευσης είναι:
- Να εξασφαλίσει υψηλό βαθμό απόδοσης στα πλαίσια της επαγγελματικής δραστηριότητας.
 - Επιστήμη, Τεχνολογία, Οικονομία.
 - Και στις **κοινωνικές συνθήκες και μεταβολές**.

Επαγγελματική Εκπαίδευση και Επιμόρφωση (2)

- Η επαγγελματική εκπαίδευση στη γενική της μορφή:
- **Δεν περικλείει «στενά» τις επαγγελματικές ικανότητες του ατόμου που ασκεί κάποιο επάγγελμα.**
- **Αλλά τις συνολικές επαγγελματικές ικανότητες των πολιτών μιας χώρας, οι οποίες χαρακτηρίζουν στην τελική τους μορφή τις ικανότητες ολόκληρης της κοινωνίας ενός κράτους.**

Επάγγελμα και Οικονομία (1)

- Στην **οικονομία** τα διάφορα επαγγέλματα μπορούν να χαρακτηρισθούν ως:
- **Φορείς + συντελεστές** που διαμορφώνουν κάθε φορά μια κοινωνία, διότι επηρεάζουν κάθε φορά σε μεγάλο βαθμό:
 - Τα κοινωνικά.
 - Τα πολιτιστικά.
 - Τα πολιτικά συμβάντα.

Επάγγελμα και Οικονομία (2)

- Καθώς οι απασχολούμενοι στα διάφορα επαγγέλματα **συμβάλλουν** σημαντικά με την εργασία τους:
- Στην **ευημερία** όλων των ατόμων μιας κοινωνίας, για αυτό:
- **Στόχος** της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης είναι η:
 - Επαγγελματική κατάρτιση.
 - Ανάπτυξη επαγγελματικών ικανοτήτων.
 - Πνευματική ανύψωση του ατόμου.

Κέντρα Βάρους της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης

- Τα **Κέντρα Βάρους** της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης είναι (Κατά τον Κ. Buescher, Δ/ντή του Ινστιτούτου Γεωργικής Παιδαγωγικής):
 1. Εκπαίδευση με σκοπό την εξειδικευμένη **επαγγελματική ικανότητα**.
 2. Ανάπτυξη των πνευματικών και ψυχικών **ικανοτήτων**.
 3. Εκπαίδευση με σκοπό την κοινωνική και πολιτική **υπευθυνότητα** του ατόμου.
 4. Υποβοήθηση της **ηθικής αγωγής** του ατόμου.

Η έννοια της επιμόρφωσης (1)

- Με τον όρο «επιμόρφωση», εννοούμε:
- Όλες τις προσπάθειες της **μάθησης** που απευθύνονται σε **νέους** και **ενήλικες**.
- Οι προσπάθειες αυτές πραγματοποιούνται **μετά την αποφοίτηση** από τη βασική επαγγελματική εκπαίδευση και την ανάληψη επαγγελματικής δραστηριότητας.

Η έννοια της επιμόρφωσης (2)

- Με άλλα λόγια, με τον όρο «επιμόρφωση» εννοούμε:
- Την **παροχή** συμπληρωματικών **γνώσεων**, θεωρητικών και πρακτικών, προκειμένου το άτομο:
- Να **προσανατολίζεται** στις συνεχείς **εξελίξεις** του επαγγέλματός του και των κοινωνικών συνθηκών.

Σχήματα επιμόρφωσης

- Η επιμόρφωση πραγματοποιείται κάτω από **δύο** διαφορετικά **σχήματα**:
 - Την οργανωμένη μορφή.
 - Τη μη οργανωμένη μορφή.

Οργανωμένη μορφή επιμόρφωσης

- Πραγματοποιείται από δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς και περιλαμβάνει:
 - Εξειδικευμένη επαγγελματική επιμόρφωση.
 - Γενική επιμόρφωση.
- Η **Εξειδικευμένη Επαγγελματική Επιμόρφωση** είναι για παράδειγμα:
 - τα οργανωμένα σεμινάρια της ΠΑΣΕΓΕΣ.
- Ενώ η **Γενική Επιμόρφωση** περιλαμβάνει για παράδειγμα:
 - τα σεμινάρια επιμόρφωσης σε πολιτικά θέματα από τις ΝΕΛΕ.

Μη οργανωμένη μορφή επιμόρφωσης

- Περιλαμβάνει όλες τις προσπάθειες και δραστηριότητες επιμόρφωσης, οι οποίες προέρχονται από:
 - μεμονωμένες + **πρωτογενείς ομάδες** (οικογένεια - φίλοι κ.λπ.).
- Οι οποίες συμβάλλουν στην κοινωνικότητα, συναναστροφή και συζήτηση με **σκοπό**:
 - Την **ανάπτυξη** του ίδιου του ατόμου.
 - Την **αντιμετώπιση** προβλημάτων ζωής.
 - Τη **βελτίωση** της γενικής μόρφωσης του ατόμου.

Εκπαίδευση ενηλίκων

- Με τον όρο εκπαίδευση ενηλίκων, ο οποίος συχνά ταυτίζεται με τον όρο επιμόρφωση, εννοούμε την εκπαίδευση, η οποία περιλαμβάνει ως κεντρικά της σημεία:
 - Τη συνέχιση.
 - Την ολοκλήρωση.
 - Την εμβάθυνση της γενικής εκπαίδευσης.
- Με την ευρύτερη έννοια της γενικής ανθρωπιστικής εκπαίδευσης και διαμόρφωσης της προσωπικότητας που αποκτήθηκε μέχρι εκείνη τη στιγμή από το άτομο.

Μορφές επαγγελματικής επιμόρφωσης (1)

- Ανάλογα με τους εκπαιδευτικούς στόχους είναι:
 1. **Τελειοποίηση προαγωγής (Qualification).**
- Εννοούνται **όλες** οι επαγγελματικές εκπαιδεύσεις, οι οποίες:
 - **Ακολουθούν** μετά τη **βασική** επαγγελματική εκπαίδευση σε όμοιο ή συγγενές επαγγελματικό πεδίο.
 - **Εξυπηρετούν** τη διεύρυνση της επαγγελματικής τελειοποίησης + συνέπειας.
 - **Στοχεύουν** στην καλυτέρευση της επαγγελματικής θέσης.

Μορφές επαγγελματικής επιμόρφωσης (2)

2. Τελειοποίηση προσαρμογής.

- Εννοούνται όλες οι επαγγελματικές εκπαιδεύσεις που στοχεύουν στην **προσαρμογή** του εκάστοτε επαγγελματία (π.χ. γεωργού) στη **νέα τεχνολογία**.

Μορφές επαγγελματικής επιμόρφωσης (3)

- 3. Μετεκπαίδευση για αλλαγή επαγγέλματος.**
- Εννοούνται όλες οι επαγγελματικές εκπαιδεύσεις που στοχεύουν στην **προσαρμογή** του εκάστοτε επαγγελματία (π.χ. γεωργού) στη **νέα τεχνολογία**.

Μορφές επαγγελματικής επιμόρφωσης (4)

4. Επαγγελματική ενσωμάτωση.

- Εννοούμε τις δραστηριότητες επαγγελματικής επιμόρφωσης, οι οποίες εξυπηρετούν την **επαναφορά** του ατόμου στην π.χ. γεωργική επαγγελματική δραστηριότητα μετά από μακροχρόνια **απουσία**.
- **Με σκοπό:** την επαναφορά της επαγγελματικής + **ανταγωνιστικής ικανότητας** του εργαζόμενου.

Η ανάγκη της συνεχούς εκπαίδευσης και επιμόρφωσης του σημερινού ανθρώπου

- Η ποσότητα των γνώσεων, η οποία απαιτείται για να μπορέσει ο σύγχρονος άνθρωπος να ανταπεξέλθει στις απαιτήσεις της ζωής και της εργασίας του συνεχώς αυξάνει.
- Κανένας άνθρωπος δεν είναι δυνατόν μόνο με τη γενική (σχολική) και τη βασική επαγγελματική εκπαίδευση να αποκτήσει την απαιτούμενη γνώση, η οποία θα επαρκέσει και θα τον καλύψει σε ολόκληρη τη ζωή του.

Συνεχής (διαρκής) εκπαίδευση (1)

- Οι αλλαγές στις κοινωνικές και επαγγελματικές συνθήκες θέτουν το άτομο συνεχώς μπροστά σε **νέους στόχους, σκοπούς, καθήκοντα και προβλήματα**, τα οποία είναι αδύνατο να λυθούν χωρίς επιπλέον μάθηση και ανάπτυξη νέων ικανοτήτων και δραστηριοτήτων.

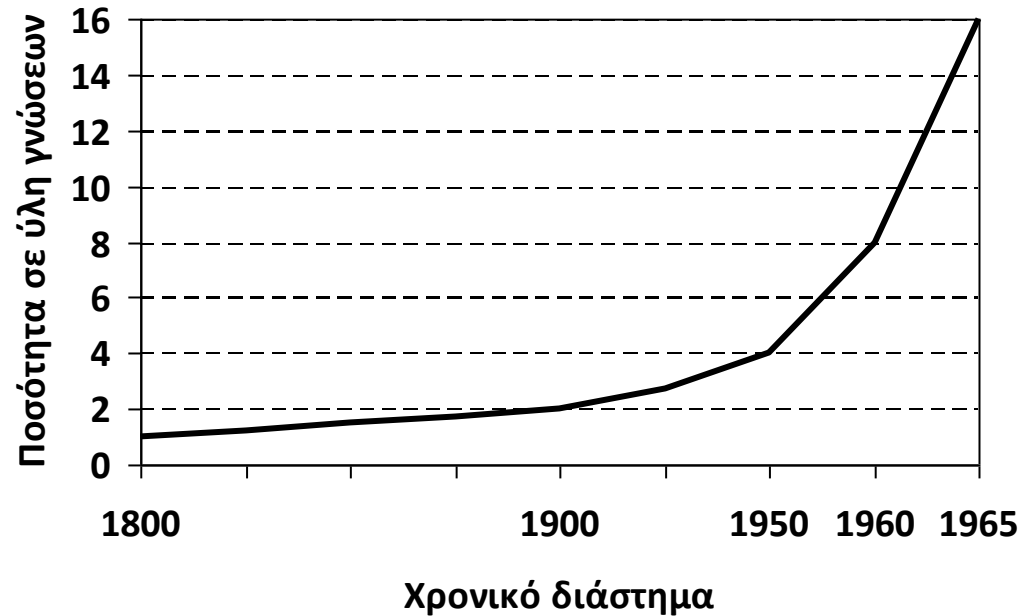
Συνεχής (διαρκής) εκπαίδευση (2)

- Έτσι εισήχθηκε ο όρος συνεχής (διαρκής) εκπαίδευση =
- L' education permanente =
Life-long learning= lebenslanges Lernen =
στοιχειώδης, μέση, επαγγελματική εκπαίδευση
+ επιμόρφωση + τελειοποίηση.

Σχέση γνώσεων και χρόνου

- Μια Αμερικανική έρευνα αποδεικνύει ότι:
- Τα χρονικά διαστήματα κατά τα οποία η διαθέσιμη γνώση διπλασιάζεται γίνονται συνεχώς βραχύτερα.

Διάγραμμα 1. Αύξηση των γνώσεων και χρονικό διάστημα

Πηγή: Α. Παπαδάκη-Κλαυδιανού, «Γεωργική Εκπαίδευση», 2009, Εκδόσεις Γράφημα

Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων

- Το Έργο αυτό κάνει χρήση των ακόλουθων έργων:

Διάγραμμα 1: <Με την άδεια του εκδοτικού οίκου «Γράφημα»>< πηγή: Α. Παπαδάκη-Κλαυδιανού, «Γεωργική Εκπαίδευση», 2009, Εκδόσεις Γράφημα >.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Αφροδίτη Παπαδάκη-Κλαυδιανού. «Γεωργική Εκπαίδευση. Εισαγωγή στην έννοια της Εκπαίδευσης». Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση: <http://eclass.auth.gr/courses/OCRS216/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

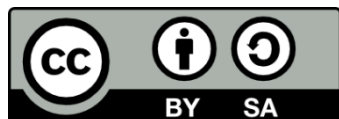
[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: Χρυσάνθη Χαρατσάρη
Θεσσαλονίκη, Εαρινό εξάμηνο 2013-2014

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

